

ХУВИЙН САНХҮҮГИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ

Сургагч багш бэлтгэх сургалт
2017-04-10
Д.Оюунцэцэг (Ph.D)

СЭДВИЙН ЗОРИЛГО:

Хувь хүний санхүүгийн мөн чанар,
зорилго, санхүүгийн төлөвлөлтийн ач
холбогдлын талаар ерөнхий ойлголт өгөх

Үндсэн ойлголтууд

1. Санхүү
2. Хувь хүний санхүү
3. Төлөвлөлт
4. Төлөвлөгөө
5. Төсөв
6. Хувь хүний санхүүгийн төлөвлөлт

- Мөнгөн хөрөнгийн нөөцийг бүрдүүлэх, зарцуулах явцад үүсч байгаа эдийн засгийн харилцааны өвөрмөц хэлбэрийг **санхүү** гэнэ.

- Санхүү бол мөнгөн харилцаа.

Санхүү үүсэхэд нөлөөлсөн хүчин зүйлүүд:

- Нийгмийн хөдөлмөрийн хуваарь гарсан.
- Төр үүсч, үүрэг нь нэмэгдсэн.
- Үйлдвэрлэл өссөн.
- Аж ахуйн нэгж байгууллагууд үүссэн.

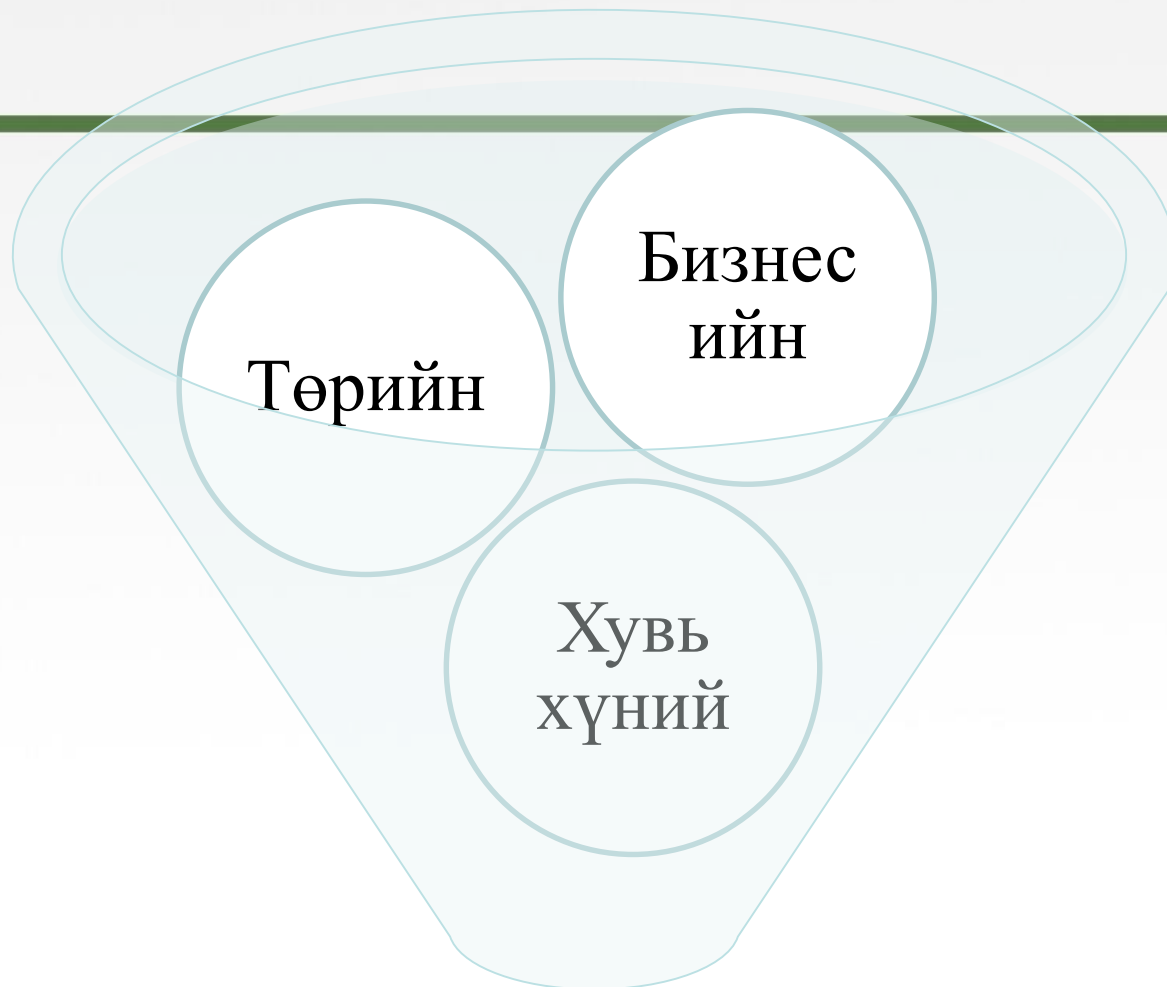
Санхүүгийн харилцааны гол шинжүүд нь:

- Ямагт мөнгөн хөрөнгийн хөдөлгөөнийг дагалдаж бий болдог. ө/х Мөнгөөр илэрхийлэгддэг.
- Хуваарилалт, дахин хуваарилалтын шинжтэй

- Санхүүгийн харилцаа нь маш өргөн хүрээтэй байдаг тул тэдгээрийг үүсэх хүрээ, ашиглагдах хэлбэр, ерөнхий шинжээр нь системчлэн ангилж авч үзэх шаардлагатай болдог.

САНХҮҮГИЙН
САЛБАР

Хувь хүний санхүү

- Хувь хүмүүсийн сайн сайхан аж байдлыг хангах, бизнес эрхлэхэд шаардлагатай мөнгөн хөрөнгийн урсгалыг удирдахтай холбоотой асуудлыг судалдаг санхүүгийн нэг салбарыг хувь хүний санхүү гэнэ.

Хувь хүний санхүүгийн судлах зүйл

Хэрэглээ ба хуримтлал

Хөрөнгө оруулалт

Санхүүгийн төлөвлөлт

Санхүүжилт

Эрсдлийн удирдлага

Хувь хүний санхүүгийн ач холбогдол

Ашигтай
ажиллах
боломжийг
нэмэгдүүлэх

Санхүүгийн
хүндрэлд
орохоос
сэргийлэх

Хувийн
харилцаа
холбоог
өргөжүүлэх

Санхүүгийн
санаа
зовоосон
асуудлуудаас
зайлсхийх

ТӨЛӨВЛӨЛТ

- ❖ Санхүү, бизнесийн зэрэг бүхий л үйл ажиллагаа, орлого, зарлагыг урьдчилан тодорхойлох үйл явцыг ТӨЛӨВЛӨЛТ ГЭНЭ.
- ❖ Төлөвлөлт бол ирээдүйд тэмүүлэх идэвхтэй ухамсартай үйл явц юм.

ТӨЛӨВЛӨЛТ

- ❖ Санхүүгээ үр дүнтэй, ашиг орлоготой байхуйцаар мөнгөө удирдах үйл явцыг ТӨЛӨВЛӨЛТ ГЭНЭ.
- ❖ Төлөвлөлт нь үйл ажиллагааг зорилго чиглэлтэй хөтлөн явуулах арга юм.

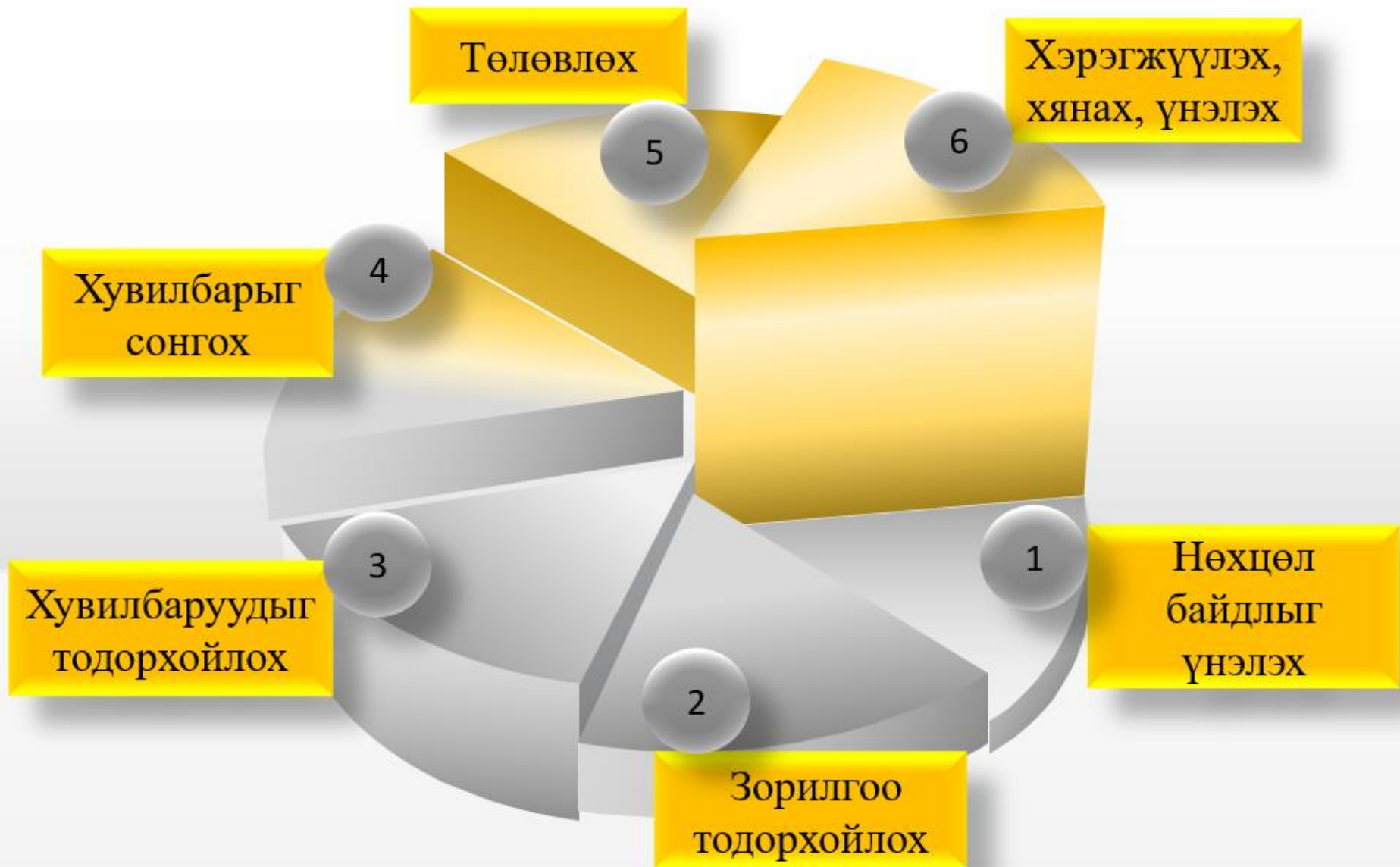
ТӨЛӨВЛӨЛТ ЯАГААД ЧУХАЛ ВЭ?

- Зорилго, хүсэл мөрөөдлөө биелүүлэх;
- Амьдралаа зөв жолоодох;
- Цаг хугацааг удирдах;
- Стресс, бухимдлаас сэргийлэх;
- Бэрхшээл, саадыг давах;
- Эрсдэлийг удирдах гэх мэт . . . . ОЛОН боломжийг олгоно.

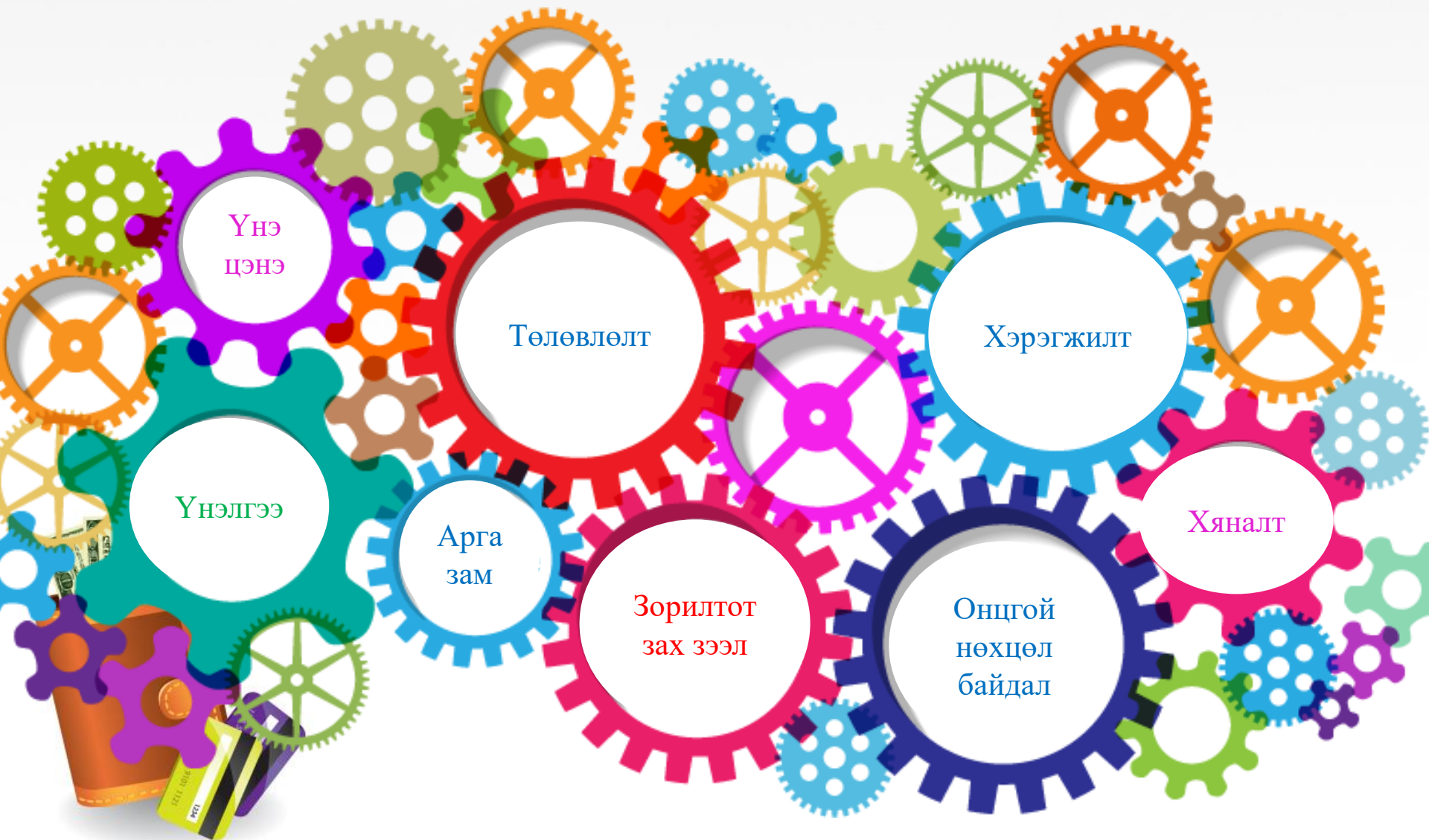
ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ҮЕ ШАТ

Төлөвлөлт

Чанар

Хурд

Үр ашиг

Зардал

Хувийн санхүүгийн ТӨЛӨВЛӨЛТ

Хувийн санхүүгийн хэрэгцээгээ бүрэн хангахын тулд мөнгөн хөрөнгийг удирдах үйл явцыг хувийн санхүүгийн ТӨЛӨВЛӨЛТ ГЭНЭ.

Хувийн санхүүгийн төлөвлөлтийн бүрэлдэхүүн

Мөнгөн
хөрөнгийн

Татварын

Хөрөнгө
оруулалтын

Эрдэлийн
удирдлагын

Тэтгэврийн

Эд хөрөнгийн

Онцгой нөхцөл
байдлын

Ажил
мэргэжлийн

Боловсролын

Санхүүгийн төлөвлөлт, шийдвэрт нөлөөлөх хүчин зүйл

- Хувийн хүчин зүйл: Нас, хүйс, өрхийн бүтэц, шашин шүтлэг гэх мэт.
- Нийгмийн хүчин зүйл: Нийгмийн гишүүдийн хандлага, ажил мэргэжлийн эрэлт гэх мэт.
- Эдийн засгийн хүчин зүйл: Хүүний ба инфляцийн түвшин, валютын ханш гэх мэт.

Хувийн санхүүгийн төлөвлөлтийн үе шатууд

- Хувь хүний санхүүгийн гол асуудал нь санхүүгийн төлөвлөлт байдаг бөгөөд энэ нь санхүүгийн зорилгоо тодорхойлох үйл явцаас эхэлдэг.

Санхүүгийн зорилго

- Хувь хүн санхүүгийн хувьд ирээдүйд хүрэхийг хүсч буй урьдчилан тодорхойлсон үр дүн.

Хүмүүсийн наснаас хамаардаггүй мэт санхүүгийн нийтлэг зорилго үйл ажиллагаанууд

мэргэжил эзэмших

хуримтлалтай болох

үр ашигтай хөрөнгө оруулалт хийх

тохиромжтой даатгалын хамгаалалтыг бий болгох

уян хатан төсөв зохиох

хөрөнгийн төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх

- Эдгээрийн зэрэгцээ тэдгээрийн амьдралын мөчлөгөөс хамаарсан санхүүгийн онцлог зорилго урган гарч, түүнийгээ хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн санхүүгийн төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх шаардлага тавигддаг.

Санхүүгийн зорилго

Санхүүгийн
зорилго
/хугацаанаас
хамаарсан/

Богино
хугацааны 1
жил

Дунд
хугацааны
2-5 жил

Урт
хугацааны
5 жилээс
дээш

ТӨЛӨВЛӨГӨӨ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

- Төлөвлөгөө бол тодорхой зорилгод хүрэхийн тулд нөөц, боломж, эрсдэл, үйл ажиллагааг урьдчилан харсан тооцоолол юм.

Хүсэл мөрөөдөлд хүргэх амьдралын
төлөвлөгөө

Санхүүгийн төлөвлөгөө

Хуримтлалын төлөвлөгөө

Зардлын төлөвлөгөө

Орлогын төлөвлөгөө (халаасны мөнгө)

Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө

Зээлийн төлөвлөгөө

Бизнесийн төлөвлөгөө

Бусад

Төлөвлөгөөний бүтэц

Зорилго буюу хийх зүйл	“Бизнес судлал” хичээлийн сургагч багш бэлтгэх сургалт зохион байгуулах
Хэрэгжүүлэх хугацаа	2016-11-26
Хариуцах эзэн	Сургалт х
Шаардлагатай санхүүжилтийн хэмжээ	2000 000 төгрөг
Гүйцэтгэл буюу үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт	Нийт 20 багшийг сургалтад хамруулж, сертификат олгох

Мөнгөн
хөрөнгийн төсөв
бэлтгэнэ.

Хувь хүний санхүүгийн төлөвлөгөө

- Үр дүнтэй ашиг орлоготой байхуйцаар мөнгөө удирдах үйл явц.

- Төлөвлөх
- Хэрэгжүүлэх
- Хянах

Хувь хүний санхүүгийн төлөвлөгөө

- Санхүүгийн төлөвлөгөө нь өөрийн санхүүгийн байдлыг дүгнэх, санхүүгийн хэрэгцээгээ шинжлэх, ирээдүйн санхүүгийн үйл ажиллагаандаа зөвлөмж болгох албан ёсны баримт бичиг байх ёстой.

- Санхүүгийн тааламжтай нөхцөл байдлыг бүрдүүлэхийн тулд сайн боловсруулсан төлөвлөгөө, зөв шийдвэр гаргалт чухал байдаг.

ТӨСӨВ гэж юу вэ?

- Мөнгөн орлого, зарлагын төлөвлөгөө.
- Үйл ажиллагааны мөнгөөр илэрхийлэгдсэн төлөвлөгөө.

Төсөв зохиох үйл явц

1. Өнөөгийн
нөхцөл байдлыг
үнэлэх

5. Төсвийг хянах,
үнэлэх

2. Санхүүгийн
зорилго

Хувь хүний болон өрхийн төсөв зохиох аргачлал

Орлого, зардлын бүртгэл
(Тодорхой хугацаагаар)

Төсвийн зорилгыг тодорхойлох
(Зорилготой төсөв дэвшилд хүргэнэ)

Орлогын тооцоолол
(Өдөрт, долоо хоногт, сард, жилд)

Зардлын төлөвлөгөө
(Хуримтлал, зардлаа төлөвлөнө)

Төсөв зохиох

Орлого, зарлагын бүртгэл

№	Огноо	Орлогын төрөл	Орлогын дүн, төг	Зарлагын төрөл	Зарлагын дүн, төг	Үлдэгдэл, төг
Эхний үлдэгдэл						20 000
1	11/15	Цалингийн орлого	600 000			620 000
2	11/16			Байрны мөнгө	120 000	500 000
3	11/20	Түрээсийн орлого	250 000			750 000
4	11/25			Өвлийн идэш	700 000	50 000
5						
Нийт			850 000		820 000	50 000

Орлого, зарлагын бүртгэл

Эхний
үлдэгдэл

Орлого

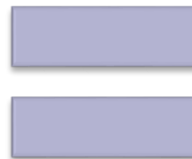

Зарлага

Эцсийн
үлдэгдэл

Өмнөх
хугацааны
эцсийн
үлдэгдэл

Дараагийн
хугацааны
эхний
үлдэгдэл

Төсөв

ТӨСӨВ

Төсвийн бүрдэл хэсгүүд:

1 долоо хоногоор: Дүн

ОРЛОГО

НИЙТ ОРЛОГЫН ДҮН

ЗАРДЛУУД

■ Хувийн хэрэгцээ

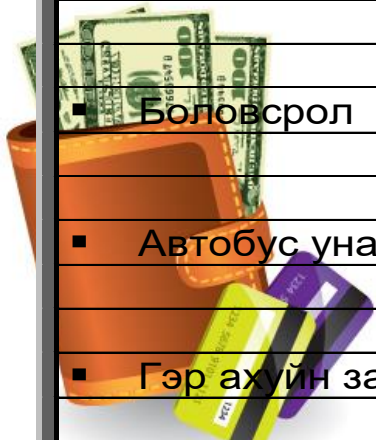
■ Чөлөөт цагийн

■ Боловсрол

■ Автобус унаа

■ Гэр ахуйн зардал

НИЙТ ЗАРДЛЫН ДҮН

Дүгнэлт

Ойлголт	Агуулга
Төлөвлөлт	Үйл явц, үйл ажиллагаа
Төлөвлөгөө	Тооцоолол
Төсөв	Мөнгөн хөрөнгийн төлөвлөгөө

Дүгнэлт

Төлөвлөгөө
зохиох

ТӨЛӨВЛӨЛТ

Төсөв
зохиох

Thank You

Таны асуулт

?

Даалгавар

1. Та дараагийн сарын өрхийнхөө санхүүг төлөвлөнө үү.

